

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

koolimuusika õppekava

Helli-Tiiu Piirikivi

PEEDU KOOLI KEVADKONTSERT

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Hedi-Kai Pai, MA

Kaitsmisele lubatud:.....

Viljandi 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS	5
2. KONTSERDIKAVA KONTSEPTSIOON JA ETTEVALMISTUSPROTSESSI KIRJELDUS	7
3. REPERTUAARI METOODILINE ANALÜÜS	10
3.1. “Hoolima”	10
3.2. “Puuhaldja hällilaul”	10
3.3. “Sel ööl on tunne”	11
3.4. “Pöörane pitsa”	11
3.5. “Sõbraga”	12
3.6. “Tiigrikutsu”	12
3.7. “Vaba päev”	13
3.8. “Suvi”	13
3.9. “Ilus lõpp”	14
KOKKUVÕTE	15
SUMMARY	16
KASUTATUD ALLIKAD	17
LISAD	18
Lisa 1 Nõusoleku küsimise kiri lapsevanematele	18
Lisa 2 “Hoolima” noot	19
Lisa 3 “Puuhaldja hällilaul” noot	20
Lisa 4 “Sel ööl on tunne” sõnad akordimärkidega	21
Lisa 5 “Pöörane pitsa” sõnad akordimärkidega	22
Lisa 6 “Sõbraga” noot	23
Lisa 7 “Tiigrikutsu” sõnad akordimärkidega	24

Lisa 8 “Vaba päev” noot.....	25
Lisa 9 “Suvi” noot.....	26
Lisa 10 “Ilus lõpp” noot.....	27

SISSEJUHATUS

Käesolev loov-praktilise lõputöö kirjalik osa on teejuhiks Peedu koolis 16. mail 2019 aastal toimuvale kevadkontserdile. Loov-praktilise lõputöö kirjalikus osas annan erinevate peatükkide kaudu ülevaate oma muusikalisest hariduskäigust, Peedu koolis toimuva kontserdi kontseptsioonist ja ettevalmistusprotsessist. Samuti analüüsin kontserdile valitud laule metoodilisest aspektist.

Olen oma eluteel kohanud muusikaõpetajaid, kes on olnud märgilise tähtsusega, usaldusväärsed ja innustavad inimesed, kellega olen saanud jagada oma muresid ja rõõme. Tänu neile olen saanud leida end muusikas – õppinud muusikat looma ja omi mõtteid ning tundeid muusikas väljendama. Eeskujude najal mõistsin, et tahan ka ise saada muusikaõpetajaks. Soovin, et ka minul oleks õpilased, kes saavad mind usaldada, et saaksin neid juhatada muusikamaailma juurde, õpetada neile muusika loomist ja nautimist.

Minu loov-praktilise lõputöö kirjalik osa koosneb kolmest peatükist. Töö esimeses osas kirjeldan muusikaõpetajaks kasvamise protsessi ja analüüsin enda muusikaalaseid õpikogemusi. Töö teises peatükis annan ülevaate kontserdi kontseptsioonist ja ettevalmistusprotsessist. Kolmandas peatükis analüüsin kontserdi repertuaari – laule, lauludele lisatud liikumist ja pillimängu.

Peedu kooli kevadkontsert toimub, olenevalt ilmast, Peedu laululaval või koolimaja saalis 16. mai õhtul algusega kell 18.00. Kontserdil astun üles koos Peedu kooli 1.-6. klassi õpilastega.

Täna loov-praktilise lõputöö juhendajat Hedi-Kai Paid ning kõiki Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia (edaspidi TÜ VKA) õppejõude, kes on mind aidanud õpetajaks kasvamise teekonnal. Samuti soovin tänada kõiki endisi muusikaõpetajaid – aitäh, et sütitasite minus soovi saada heaks muusikaõpetajaks!

1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Minu huvi muusika vastu sai alguse juba varajases eas. Oma esimesed laulud õppisin vanaema Helmi käest. Räägitakse, et ma olla õppinud enne laulma kui rääkima.

Kui olin 3-aastane, läksin laulmist õppima lauluõpetaja Tiina Viksi juurde, tema juhendamisel käisin lauluvõistlustel. Praktiseerisin laulmist ka Peedu kooli rahvamuusikaansamblis. Alates 2. klassist olen laulnud erinevates laulukoorides. 6-aastaselt alustasin viiuliõpinguid Elva Muusikakoolis, aasta hiljem suundusin edasi Nõo Muusikakooli, kus minu erialaõpetajaks sai Milvi Erm.

Põhikooli lõpus alustasin omaloominguliste laulude kirjutamisega, millest valmis gümnaasiumi lõputööna noodikogumik. Muusikaline eneseharimine jäi kahjuks pärast muusikakooli lõpetamist viieks aastaks tagaplaanile. Siiski otsustasin astuda pärast gümnaasiumi lõpetamist TÜ VKA-sse, et omandada rakenduskõrgharidus koolimuusika erialal. Muusikaõpetajaks saamise soovile aitas kaasa asjaolu, et pedagooge on peres teisigi – õpetajad olid mõlemad vanaemad, koolis töötab ema ning mõlemad õed on samuti õpetajaks õppinud.

Õpingute käigus olen mõistnud, et kindlat koolimuusika eriala põhiainet ei ole, sest kõik ained tunduvad olulised. Pearõhu sai tundide mahu järgi klaverimänguoskuse arendamine. Ülikooli astudes oli minu klaverimängimise tase suhteliselt nõrk ning seetõttu kulus esimene semester käte koostöö, mängutehnika ning noodistlugemisoskuse arendamisele Hedi-Kai Pai juhendamisel. Seni olin pille mänginud peamiselt kuulmise järgi ning bassivõtme lugemine ei olnud sugugi lihtne. Samuti vajasis meeldetuletust ja arendamist muusikateoreetilised teadmised. Samal perioodil omandasin muuhulgas väikekandle mänguvõtmed ning algteadmised muusikatehnoloogiast ja C. Orffi pedagoogikast.

Teisel semestril alustasin koorijuhtimise õpingutega, mis kestsid kolm aastat erinevate õppejõudude juhendamisel. Kooridirigeerimise juurde kuulus ka partituuride mängimine - sain rakendada eelnevalt klaveritundides omandatud mängutehnilisi ja noodistlugemise oskusi.

Olles vaid pool aastat koorijuhtimist õppinud, asusin tööle Viljandi naiskoor Eha dirigendina ning julgen väita, et see on andnud tohutu panuse minu erinevate muusikaliste oskuste arengule.

Teisel ülikooliaastal õppisin praktilist harmoniseerimist klaveril – laulude saatmist erinevates stiilides, faktuurides, ning tutvusin arranžeerimise põhialustega. Teadmised neist ainetest on tulnud kasuks nii töös lastega kui ka Peedu kooli kontserdi kava koostamisel. Praktiline harmoniseerimine jätkus õppeainena neljanda ülikooliaasta lõpuni ning andis väga palju kasulikke oskusi muusikaõpetajatööks.

Kolmandal kursusel pühendusin Heili Kirsimäe juhendamisel klaverimänguõppes peamiselt klassikalisele repertuaarile. Lisaks palade mängimisele ja kujundamisele parandasin õppejõu abil ka oma käehoidu ning arendasin edasi mängutehnilisi oskusi. Minu probleemiks klaverimängus on olnud väiksed käed ja lühikesed sõrmed, mis takistavad repertuaari vaba valikut ning muudavad klaverimängu tehniliselt keerukamaks. Koorijuhtimises tegelesin peamiselt naiskoorile kirjutatud teostega, mida sain samaaegselt kasutada ka naiskoor Eha repertuaarina.

Viimase ülikooliaasta üheks olulisemaks aineks pean lisapilli kitarriopet. Kuigi akordide põhivõtted olid mul varasemast teada, arendasin mängutehnikat ning õppisin lisaks uusi mänguvõtteid. Kitarriopingutes omandatud teadmisi kandsin üle ukulele mängimisele. Õpitud oskusi kasutan Peedu kooli kevadkontserdil esinedes ja oma igapäevatoos.

2. KONTSERDIKAVA KONTSEPTSIOON JA ETTEVALMISTUSPROTSESSI KIRJELDUS

Kontserdil astuvad üles kooli I (1.-3. klass) ja II astme (4.-6. klass) õpilased. Nendega muusikatunde läbi viies olen püüdnud eesmärgiks seada muusikatunni mitmekülgst: vaheldanud teoreetiliste teadmiste õppimist laulude, laulumängude, tantsudega; kaasanud laulude esitamisel Orff-instrumentaariumi pille, rümiostinaatot kehapillil ning ergutanud lapsi loovalt ja julgelt end muusikas väljendama. Olen iseenda ja oma koolikaaslaste muusikaõpetajaks kasvamise teel tunnetanud muusika olulist rolli tundekasvatusel ja harmooniliste isiksuste kujunemisel. Püüan seda positiivset kogemust oma praegustele õpilastele edasi pärandada. Ka kunstiainate valdkonna riiklik õppekava toob välja, et “praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. [---] Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele“. (Vabariigi Valitsuse... 2011, lk 2)

Pea oluliseks võtmeks laste muusika juurde toomisel musitseerimisrõõmu – esituse nautimist, sellest positiivse emotsiooni saamist, seetõttu otsustasin kontserdi kokku panna laste poolt soovitud lauludest. Põhiidee on esile tuua laste rõõm muusika esitamisest ja loomisest: laulmisest, liikumisest, pillimängust. Juba Riho Päts kirjutab: “Muusikal kui esteetilisel vahendil on suur tähtsus noorte moraalsel ning vaimsel kasvatamisel. Sellest tulenevalt peab kooli muusikaline kasvatus taotlema seda, et lastel tekiks huvi ja armastus muusika vastu, et areneksid nende loomupärased muusikalised eeldused ja et musitseerimise teel rikastuks nende tundeelu.” (Päts 1989, lk 7) Ka riiklik õppekava näeb ette, et “muusikaõpetuses on oluline, et õpilane tunneks rõõmu muusikast, huvi muusika vastu ning väljendaks end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu” (Vabariigi valitsuse... 2011, lk 7).

Kuna kõik lapsed on erinevad loomuselt ja erineva muusikamaitsega, siis osutus klassi ühise soovilaulu leidmine üsna raskeks. Mitme klassiga võttis laulu välja valimine aega rohkem kui ühe muusikatunni. Paljud lapsed ei osanud pakkuda oma eelistusi ning neil

puhkudel otsisin laulikute laule, mis konkreetsetele klassikoosseisudele sobida võiks ning andsin valikuvariandid. Lõpplahendus saabus hääletamise tulemusena.

Kontserdil esinevad Peedu kooli 1.-6. klassi õpilased. Lisaks klasside etteastetele astuvad kontserdil üles huvitunni ansambel ning kolmanda klassi tüdrukute duo. Kontserdi lõpus kõlab ühislaul kõigi õpilaste esituses. Kontserdi käigus saadan laule peamiselt klaveril, kuid musitseerin ka ukulelel. Koos minu ja koolilastega astub lavale ka kitarrist, kes paari laulu saadet mitmekesisemaks aitab muuta.

Kuna tegemist on terve kooli kontserdiga, on kontserdi valmimisse andnud oma panuse ka teised õpetajad ning kontsert on pikem. Kaitsmiskomisjonile esitan video kujul kontserdi lühendatud versiooni minu juhendatud koosseisude etteastetega.

Kontserdi kava koostas eelkõige laulude sisust lähtuvalt, et üleminekud ühelt laulult teisele oleks sujuvad ning kogu kava moodustaks muusikalise terviku.

Kontserdi ettevalmistus algas veebruari lõpus laste koolivaheajal, kui valisin laule, mida võiks pakkuda lastele, kellel endil kindlaid soove välja pakkuda ei ole. Esimesel koolinädalal alustasime laulude valikuga. Mõni klass valis laulu ära esimese tunni jooksul, paari klassiga kulus selle õige laulu leidmiseks kolm muusikatundi. Oli lapsi, kes soovisid laulda laule, mis koolikonteksti ei sobi. Neil puhkudel tuli arutada, miks neile just see laul meeldib ja miks konkreetsed laulud koolikontserdil esitamiseks ei sobi. Enamasti mõistsid lapsed ise, et päris iga lauluga kontserdile esinema minna ei saa, enamasti laulu sõnumi poolest. Raske oli leida ka sellist laulu, mis poleks vokaalselt lastele liiga lihtne ega liiga keeruline.

Muusikatunde annan esimesest neljanda klassini kaks korda nädalas, viiendas ja kuuendas klassis on muusikaõpetust ühel korral nädalas. Õppeprotsess oli iga koosseisuga üldjoontes sarnane. Esialgu laulsime laulu, kuni sõnad selgeks said. Seejärel lisasime, olenevalt laulust, liikumise või pillimängu ning harjutasime üheskoos. Liikumise lasin lastel välja mõelda ise, vajadusel korrigeerisin ja andsin nõu. Viimastel nädalatel enne kontserti püüdsime esitada laule nii, nagu need võiks kontserdil kõlada.

Olen planeerinud kontserdi 16. mail 2019. aastal kell 18.00 Peedu laululaval. Kuna ilmaolusid ei oska prognoosida, siis olen arvestanud ka võimalusega, et kontsert tuleb läbi viia kooli saalis. Olen taotlenud lastevanematelt loa kontserdi filmimiseks õppetstarbel (vt lisa 1). Kontserdi korraldustiimi kuuluvad ka helitehnik ja filmioperaator.

3. REPERTUAARI METOODILINE ANALÜÜS

3.1. “Hoolima”

Kontserti alustavad muusika huvitunni lapsed Eeva Talsi lauluga “Hoolima”. Eeva Talsi on helilooja ning laulja ja viiuldaja ansamblis Curly Strings. Ta on lõpetanud Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika erialal. (Säde 2014) Laul on kirjutatud Aapo Ilvese sõnadele, klaveriseade on koostanud Themuri Sulamanidze (seade noot lisa 2). Lapsed laulavad salmides meloodiat oktaav madalamalt kui klaveriseade noodis kirjas. Kitarril musitseerib kaasa Marek Piirikivi.

Kontserdi avalaul on E-duuris, ulatusega väikse oktaavi G#-noodist II oktaavi C#-ini. Tegemist on rõõmsa ja küllaltki tempoka lauluga 4/4 taktimõõdus. Viisis esineb palju kordusi, mistõttu see jäi lastele kiirelt meelde, kuid ka sõnade pähe saamisega ei tekkinud probleeme.

3.2. “Puuhaldja hällilaul”

Teiseks lauluks on Priit Pajusaare “Puuhaldja hällilaul” kogumikust “Hiigelsoojad pilvelambad”. Priit Pajusaar on helilooja, kes on loob muusikat nii lastele kui eurolauludele (Toomemets 2014). “Puuhaldja hällilaul” on kirjutatud Evelin Samueli sõnadele.

Kontserdi teise laulu kannab ette kolmanda klassi tüdrukute duo. Selle laulu valisin ise, teades, millised lapsed kõige paremini seda laulu esitama sobiksid. Kui tüdrukutelt küsisin, kas nad sooviksid seda laulda, läksid mõlemal silmad särama ning harjutamine võis alata. Tegemist on ballaadiliku lauluga taktimõõdus 6/8. Laul on Eb-duuris, klaverisaate mängin akordimärkide järgi. Liigutused laulu juurde mõtlesid tüdrukud ise. Mõlemal lauljal on laulus ka oma sooloroll – esimese salmi esimese poole laulab üks tüdrukutest ning teise poole teine, ülejäänud laulu laulavad lapsed koos. Kõige keerulisem koht laulus oli refrääni 3. ja 4. taktis, kus tuleb üsna kiirelt häälega oktaavi ulatuses laulda – alustada II oktaavi Db-noodist ning paari vahenoodi järel laulda kvindihüpe I oktaavi Ab-ist I oktaavi Db-i (noot lisa 3). Kuigi laulus on ka teisi kvindihüppeid, teeb selle hüppe keeruliseks just

asjaolu, et kõrgelt madalale tuleb liikuda üsna kiiresti. Hüppe puhtaks saamiseks treenisime seda kohta eraldi. Laulu diapason on I oktaavi C – II oktaavi Db.

3.3.“Sel ööl on tunne”

Kolmandana tuleb esitusele 4. klassi laste valitud laul “Sel ööl on tunne”. Maian Kärmase sõnadele on viisi teinud Sten Šeripov ja Liis Lemsalu. Laulu teatakse koguperefilmist “Eia jõulud Tondikakul”. Liis Lemsalu on laulja ning saate “Eesti otsib superstaari” neljanda hooaja võitja. (Full House Agency). Sten Šeripov on helilooja, muusik ja muusikaprodutsent, kes on mänginud erinevates ansamblites ning osalenud rahvusvahelistes koostööprojektides (Eesti Filmi Andmebaas).

Kuna 4. klassiga oli laulu valimise protsess üsna keeruline ja aeganõudev, sekkusin ja otsustasin aktiivsemate laste soovil selle laulu kasuks. Kompromissiks jäi, et tüdrukud, kes seda laulu väga tahtsid laulda, laulavad terve laulu ning ülejäänud klass liitub lauluga refräänide ajal. Laul on Db-duuris ning küllaltki hoogne. Laulu diapason on väikse oktaavi Ab-ist II oktaavi Db-ini. Klaverisaate mängimiseks transkribeerisin akordid helinäitelt *youtube* esitusest, mille põhjal kujundan klaverisaate vabalt improviseerides (vt lisa 4). Saate huvitavamaks muutmiseks musitseerib laval ka kitarrist ning üks klassi tüdrukutest ilmestab saadet cajon'il.

3.4.“Pöörane pitsa”

Pöörane pitsa on 5. klassi valitud räpivõtmes laul Riina Kallase kogumikust “Ahoi, kauboi!”. Kogumikus on “Pöörane pitsa” kirjas luuletusena, alapealkirjaga “Tühja kõhu räpp”. Koostas luuletusele ukulele ja cajon'i saate.

Teos sündis klassi ühistööna, kus igal õpilasel on oma roll täita. Et lapsed saaksid ukulelele saadet mängida, kujundas minimalistliku saate kahel akordil – Am ja F. Laulu mitmekesisemaks muutmiseks kujundasime väiksed rütmilised erinevused salmide lõppu. Kõik lapsed laulavad ning võimekamad saadavad laulu pillidel. Tegemist ei ole kiire räpiga, kuid selle esituse puhul pean oluliseks just seda, et lapsed ise saadavad end pillidel. Esimeses ja teises salmis viisin sisse väikesed muudatused sõnade osas, sest lastel oli

mugavam räppida, kui ei pidanud ütleva välja *mina* või *minu*, asendasin need vastavalt asesõnadega *ma* ja *mu*. 3. salmi lõpus on laulu kulminatsioon ning enne viimase refrääniga alustamist teeme seal veidi pikema pausi.

3.5. “Sõbraga”

Airi Liiva on populaarsust koguv lastelaulude kirjutaja. Ta on õppinud muusikaõpetajaks ja suhtekorraldajaks. Praegu on ta lauluõpetaja Tartus enda loodud Laulupesa muusikastuudios. (ERR 2015-002971-0152)

Laul sai valitud koostöös esimese klassiga. Eialgu soovis klass laulda Airi Liiva laulu “Tantsukingad”, kuid kui poisid, keda klassis on rohkem, avastasid, et laulusõnad on muuhulgas kahisevatest kleitidest, otsustati üheskoos valida teine laul, milleks sai “Sõbraga” kogumikust “Kõigil oma”. Laul on hoogne ja lustakas. Laul tuleb esitusele D-duuris. Liigutused laulu juurde mõtlesid lapsed ise, mõnes kohas pidin veidi korrigeerima, võttes arvesse lava paigutust kontserdil. Klaverisaate kujundamisel lähtusin akordimärkidest, kuid jälgisin, et saaksin ka meloodiat laste toetamiseks mängida. Laulu ulatus on väikse oktaavi B-st I oktaavi B-ni, enamust laulust on lastele sobivas tessituuris ning seda on mugav laulda.

3.6. “Tiigrikutsu”

Kolmas klass otsustas üksmeelselt ilma minupoolsete nõuannete ja soovituseta, et nemad soovivad laulda Joel Fr. Steinfeldti laulu “Tiigrikutsu”. Laulu noot pärineb Signe Sariku koostatud laulukogumikust “See rõõm on elust endast”.

Joel Steinfeldt on laulnud ansambelis Vitamiin, “Tiigrikutsu” on üks tema tuntumaid laule. Peamiselt esitab Steinfeldt omaloomingut. (Mirka Agentuur)

Õppimisprotsessis selgus, et klassi kaks noorimat õpilast on sündinud tiigri aastal, see oli kõigile huvitav tähelepanek.

Laulu originaalhelistik on G-duur, kuid see oli lastele ebamugav, seetõttu transponeerisin laulu C-duuri (sõnad ja originaalhelistikus noot lisa 7). Laulu ulatus on I oktaavi C-st II oktaavi C-ni. Klaverisaate kujundasin akordimärkide toel. Laulus on ka kõnesoolo, mida esitab üks klassi poistest. Laulu lõpus teeb klass ühiselt tiigri urisemist, et laul võimsalt

lõpetada. Liigutused on laste enda mõeldud, mõnes kohas pidin neid veidi tagasihoidlikumaks suunama, sest kõike ei võimalda lavapaigutus.

3.7. "Vaba päev"

Ka kuuenda klassi õpilased ei suutnud laulu valides üksmeelele jõuda ning lõpliku otsuse laulu valikul langetasin mina. Lauluks sai valitud Airi Liiva "Vaba päev". Laul on pärit kogumikust "Kõigil oma". Kuues klass soovis vaid laulda, liigutusi ja pillimängu lisamata. Kuna tegemist on koolilõpetajate ja teismeliste lastega, siis otsustasin nii ka jätta.

Tegemist on C-duuris palaga, mille diapasoon on väikese oktaavi B-st I oktaavi A-ni ning taktimõõt 4/4. Laul on hoogne ja mugav, suurte hüpeteta. Kuna selles laulus on palju kordusi, jäid ka sõnad üsna kergesti lastele meelde. Klaverisaate kujundamisel lähtun akordimärkidest ja kasutan pop-rocki saatefaktuuri.

3.8. "Suvi"

Teine klass teadis, nagu kolmaski, mida soovib laulda, ilma minupoolsete nõuannete ja soovitusteta. Valituks osutus Soome muusiku Esko Koivumies'i kirjutatud "Suvi", mille eestikeelsed sõnad on loonud Reet Linna. Laul on võetud 2. klassi Muusikamaa laulikust.

Laul on hoogne ja rütmikas. Kõige keerulisemaks osutus salmides lauluviisi õigete rütmide esitamine. Korrektse esituse saavutamiseks harjutasime salme esialgu aeglaselt, hiljem tempot lisades. Laul on F-duuris, taktimõõdus 2/2 ning selle ulatus on väikse oktaavi Bb-st II oktaavi C-ni. Laulu õppimise käigus sai hästi arendada diktsiooni ja artikulatsiooni, kuna selle laulu salmid on üsna kiires tempos. Selles laulu esitamisel on tähtis roll täita ühel poisil, kes esitab rütmisaadet cajon'il. Klaverisaate kujundamisel lähtun taaskord akordimärkidest ning püüan toetada meloodia liikumist.

3.9. “Ilus lõpp”

Kontserdi lõpetab Triin Araku laul “Ilus lõpp”. Arak on õppinud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias ning olnud lauluõpetaja erinevais Eesti paikades, lisaks on ta välja andnud omaenda noodiraamatu “Maa ja taeva vahel” (Elva Huviala- ja Koolituskeskus). Samast kogumikust on pärit ka meie esituse laulunoot.

Laulu “Ilus lõpp” laulavad kõik koolilapsed. Sel aastal on sümbolne tähendus laulu juures ka see, et 6. klassi lõpetab Peedu kooli I lend ning see laul sümboliseerib nende koolitee lõppu Peedul. Kuna tegemist on lühikese lauluga, teeme laulu läbi kaks korda algusest lõpuni.

Laul on positiivse karakteriga, C-duuris ning 2/4 taktimõõdus, selle diapason on väikse oktaavi B-st II oktaavi C noodini. Laul sobib positiivse sõnumi ja helikeele poolest kontserdi lõpetamiseks. Klaverisaate kujundamisel lähtun akordimärkidest ning toetan meloodia liikumist. Lisaks ilmestab esitust rütmisaatega 2. klassi poiss cajon'il.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärk oli anda ülevaade minu enda muusikalisest arengust (keskendudes peamiselt TÜ VKA õpinguaastatele), Peedu kooli kevadkontserdi kontseptsioonist, ettevalmistusprotsessist, valitud laulude analüüsist ja kontserdi ülesehitusest.

Kontserdi kavas on laulud, mis olen valinud koos lastega ja laste soovil, eesmärgiga, et neil oleks muusikast palju rõõmu. Selle kontserdiga püüan edasi anda laste ja õpetaja ühistöös tekkivad positiivsed emotsioonid, mis tekivad muusikat luues, ning selle kuulajateni kanda, pakkudes toredate kontserdielamust.

Lõputöö esimeses peatükis andsin ülevaate enda muusikalisest arengust ning õpingutest. Teises osas kirjeldasin kontserdi kontseptsiooni ja ettevalmistusprotsessi. Kolmandas osas kirjeldasin esitusele tulevaid laule metoodilisest aspektist lähtuvalt.

Loov-praktilise lõputöö ettevalmistusprotsess on esitanud väljakutseid ning aidanud kaasa minu õpetajaks kasvamisele. Usun, et 16. mai õhtu hakul on ilm soe ja ilus, rõõm ja laul täidavad Peedu laululava.

SUMMARY

The aim of this written paper is to give overview about my diploma concert's "Spring Concert at Peedu School" conception and repertoire. The concert takes place on May 16th, 2019, at Peedu open-air stage. I will be on stage with pupils from Peedu School from grades 1-6.

In the first part of this paper I give short overview about my studies in Viljandi Culture Academy and times before that, that have had impact on my development to being a music teacher. In the second part of the paper I write about conception of the concert and preparation process. The third part of this paper gives an overview about the plan of the concert and methodical description of songs.

The process of organising this concert has challenged me a lot and given me valuable experience about my job as a music teacher. Hopefully the weather on the evening of May 16th is nice and the concert can take place outdoors.

I want to thank my supervisor, Hedi-Kai Pai, and everyone else who have helped me in the developing process to become a music teacher.

KASUTATUD ALLIKAD

EFIS. 2019. Eesti Filmi Andmebaas. <http://www.efis.ee/et/inimesed/id/4482/>, (30.04.2019).

Elva Huviala- ja Koolituskeskus. 2019. <https://huvikeskus.elva.ee/triin-arak/>, (30.04.2019).

Full House Agency. 2019. <https://www.fullhouseagency.com/artistid/liis-lemalu/>, (30.04.2019).

Mirka Agentuur. 2019. <http://www.mirka.ee/index.php/joel-steinfeld>, (30.04.2019).

Mölder, T. & Vahur, M. 2015. Meie inimesed: Airi. [Video]. Eesti Rahvusringhääling. ERR arhiiv. <https://arhiiv.err.ee/vaata/meie-inimesed-airi>, (30.04.2019).

Päts, R. 1989. Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis (1. osa). Tallinn: Valgus.

Säde, M. 2014. Eeva Talsi: haarasin viiuli järele juba kolmeselt. <https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/706>, (30.04.2019).

Toomemets, K. 2014. "Priit Pajusaar on üks krutskeid täis viiekümneaastane poiss." <https://www.ohtuleht.ee/574607/priit-pajusaar-on-uks-krutskeid-tais-viiekumneaastane-poiss->, (30.04.2019).

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava” Lisa 6 Ainevaldkond „Kunstiained“.
<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1290/8201/4018/141m%20lisa6.pdf#>, (30.10.2017).

LISAD

Lisa 1 Nõusoleku küsimise kiri lapsevanematele

Helli-T. Piirikivi kirjutas 11. märts kell 11:03
Seda näevad: Lapsevanemad

Nõusoleku küsimine

Tere, head lapsevanemad!

Sel kevadel toimuv Peedu kooli kevadkontsert saab olema ühtlasi minu ülikooli lõputöö. Selleks, et ka lõputöö kaitsmiskomisjon meie kontserdist osa saaks, on vaja teha kontserdist video.

Siinkohal palve kõigile lapsevanematele: palun andke teada, kes ei ole nõus oma lapse videosse jäämisega. Kui on lapsi, kelle videosse jäämist ei soovita, tuleb seda kontserdi korraldamisel kindlasti arvesse võtta.

Rõhutan, et väljaspoolt kooli läheks video jagamisele vaid lõputöö juhendaja ja kaitsmiskomisjoni liikmetega.

Lapsevanemad, kes ei soovi, et video, kus osaleb nende laps, läheks lõputöökomisjonile näitamiseks, võivad kirjutada vastuse selle kirja alla või privaatset minule postkasti.

Teie vastuseid ootan märtsi lõpuni.

Ette tänades

Helli-Tiiu Piirikivi

Lisa 2 “Hoolima” noot

Hoolima

E E. Talsi

Piano

5 E E. Talsi

Pno.

13 E/C# E. Talsi

17 E B/E E E/G# E/D#

Pno.

2

21 E/C# E /D# E/C# A B. Talsi B

25 E B/E E E/G# E/D#

29 E/C# E /D# E/C# A B. Talsi B

33 soolod A F#m7

37 C#m7 B

Kraamima ja küürima kõike vahel peab,
õnku värsket hingama - südamele heal

Katki mitte vaevama segaduses pead,
ruttamata süüvima, seadma korda read.

Austama ja hoolima töö ja andega
enda väärtust hindama, teisi aitama.

Silmadesse vaatama, hoidma püsti pea,
Oksa mitte saagima, mil on pesa peal.

Siirakeelse kandlenu puhta kõlaga
mõttejulgest vilia saab laia maailma.

Austama ja hoolima...

Rändama ja uurima, hoidma püsti pea,
õnku värsket hingama. Kõikidele head.

Saama andeks peab noorusaegsed vead
omaenda mõttega - väga lihtne maagia.

Austama ja hoolima...

Rändama ja uurima...

Lisa 3 "Puuhaldja hällilaul" noot

PUUHALDJA HÄLLILAU

1. Hei-da tuul-te häl-li hel-la, he-lis-ta-des
 tuu-le- kel-la, häll saab al-la lää-ne-tuu-le, u-ne-lin-nud
 lau-lud suu-le. Le-he-voo-di un-ne kii-gub,
 puu-de-lat-va-de-ni lii-gub, liu-el-des sealt
 al-la toob häl-li jäl-le tuu-le-hoog.
 Refr. Len-nu-ta-vad ii-lid ul-jalt häl-li pil-ve-de-ni

väl-ja, veel-gi tuul-te hoog ei rau-ge, jäl-le
 kord on tae-vas kau-gel. Len-nu-ta-vad ii-lid
 ul-jalt häl-li pil-ve-de-ni väl-ja,
 veel-gi tuul-te hoog ei rau-ge, jäl-le kord on tae-vas
 kau-gel. 2. Saa-bub tuul-tel-
 gi siis u-ni, õr-nalt hel-jud hom-mi-ku-ni, tuu-le-häl-lis
 al-la-ü-les, ro-he-li-se voo-di sü-les.

Lisa 4 "Sel ööl on tunne" sõnad akordimärkidega

INTRO: Db₇ Eb_{m7} Fm₇ Gb₇

Sel ööl on tunne

REF: Db Gb Ebm Ab
 Näe, sel ööl on tunne,
 G Gb Db
 et imede aeg on see,
 Gb Ab
 südamed lahti teeb.
 Db Gb Ebm Ab
 Öö las pillab õnne
 ja üleval kuu kuu kuu,
 Gb Db
 salaja muigel suu.

SALM: Db Ebm
 Sel ööl ei usu ma silmi,
 Fm Gb
 unes või ilmsi kõik –
 Db Ebm
 kes kallid rännanud kaugel
 Fm Gb
 täna mu juurde tõi.
 Db Ebm
 Me südame soove ju keegi ei näe,
 Fm Gb
 täna need tunded mu sisse ei jää.
 Db Ebm
 Kõik hea, mis varem vaid mõeldud,
 Fm Gb
 täna ka öeldud sai.

PRE: Db Ebm
 Kusagil meie pea kohal heljub
 Fm Gb
 mõni haldjas või varjul vaim,
 Db Ebm
 lähemal võlub meid tasahilju –
 Gb Ab
 kas olid need tiivad?

REF: Näe, sel ööl on tunne,
 et imede aeg on see,
 südamed lahti teeb.
 Öö las pillab õnne
 ja üleval kuu kuu kuu,
 salaja muigel suu.

SALM: Kas tead, me iga päev tulla,
 nõnda võiks olla koos.
 Kui kõik ei tule meil välja,
 vähemalt nalja looks.

REF: Las mina siis alustan, haaran su käe,
 kui jagame naeru, me võõraks ei jää.
 Kes poetab sõna vaid lahke,
 sõbrad nii tühte toob.

PRE: Kusagil meie pea kohal heljub
 mõni haldjas või varjul vaim,
 lähemal võlub meid tasahilju –
 kas olid need tiivad?

REF: Näe, sel ööl on tunne,
 et imede aeg on see,
 südamed lahti teeb.
 Öö las pillab õnne
 ja üleval kuu kuu kuu,
 salaja muigel suu.

SALM: See tunne sinuni kandub,
 minulgi tundub siis,
 et meil on mõlemal tiivad,
 nemad vist toovadki
 nii kergemal lennul meid lähemal veel,
 see imede anne on meil enesel,
 me õnne ise ju teeme
 ise ta loomegi.

REF: Näe, sel ööl on tunne,
 et imede aeg on see,
 südamed lahti teeb.
 Öö las pillab õnne
 ja üleval kuu kuu kuu,
 salaja muigel suu.

Lisa 5 "Pöörane pitsa" sõnad akordimärkidega

PÖÖRANE PITSA

ukulele + cajon
Eelmäng: Am F Am F

Tühja kõhu räpp

- Am
1. Ema joob kakaod ning isa sööb suppi,
F
vannaraas imeb vaikselt oma lutti.
Am ma
Aga minu kõht on tühi, sest mina tahan pitsat
F
ning mulle maitseb ainult pöörane pitsa.

Am
Refr: Pöörane pitsa, pöörane pitsa,
F
mulle maitseb ainult pöörane pitsa.
Am
Pöörane pitsa, pöörane pitsa,
F
jah, mulle maitseb ainult pöörane pitsa.

- Am
2. Isa mine poodi ja too mulle pitsat,
F
võta kohe mitu, kui ei, saad vitsa,
Am mi
sest minu kõht on tühi, möirgab nagu loom,
F
nõuab üha kõvemini pitsat, pitsat, pitsat, pitsat.

Refr: Pöörane pitsa, pöörane pitsa...

- Am
3. Ema puista jahu ja pane ahi sooja,
F
käppelt lõika vorsti, lisa sinki, seeni, soola.
Am
Keldrist too kurki, mida panid purki.
F
Kas sa siis ei kuule, kuidas kõht laulab...

Refr: Pöörane pitsa, pöörane pitsa...

Lisa 6 "Sõbraga" noot

Sõbraga

CD1 fonogramm nr 2 Airi Liiva

1. Uk-sin-da on hir-mus i-gav män-gi-da, ük-sin-da on nuk-ker rin-gi hilt-gi-da.

5. Uk-sin-da ei su-ju pal-li-mäng, ei kull, tu-ju pa-ha, kat-ki lä-heb nüt-su-mull.

9. Sõ-ber oo - tab, kuu-lab, vaa - tab, leh-vi - tab, kui mul tu-ju on null.

13. Sõ-ber hüü- ab, pal - li püü - ab, nal - ja-nae - ru on sul ja__mul.

17. 2. Ka - he-ke-si kii-ku-des on suu-rem hoog, tants ja ta-ga - a-ja-mi-ne nae-ru loob.

21. Ka-he-ke-si kõn-di-des on kii-rem samm, mä-ge-sid-ki lii-gu-ta-des suu-rem ramm.

25. Sõ-ber oo - tab, kuu-lab, vaa - tab, leh-vi - tab, kui mul tu-ju on null.

29. Sõ-ber hüü - ab, pal - li püü - ab, nal - ja - nae - ru on

32. sul ja__mul. Nal - ja - nae - ru on sul ja__mul.

Lisa 7 “Tiigrikutsu” sõnad akordimärkidega

TIIGRIKUTSU

J. Fr. Steinfeldt / J. Fr. Steinfeldt

G Em
Mul juba sünnist saati tiigri süda sees.
G Em
Mul kõik on õed ja vennad, kes seal metsa sees.
G Em
Mul ema õõbik, isa lõvinahas käib.
G Em
Mul terve mets on ainult sugulasi täis.
C D G
Ise olen tiigrikutsu ja ma ei karda kedagi.

Em
Kord ema laulis mulle väga kurba viit.
G Em
Ja isa õpetlikud sõnad lausus siis:
G Em
„Sul ainsaks vaenlaseks on loodud inime.”
G Em
Kuid ma ei suutnud uskuda neid sõnu siis!
C D G
Sest et olen tiigrikutsu ja ma ei karda kedagi.

C Em
Ja kord siis seisiski mu vastas jahimees.
C Em
Tal julgelt otsa vaatasin, ei jooksnud eest.
C D G
Sest et olen tiigrikutsu ja ma ei karda kedagi.

G Em
Mul haavad paranend, mul tiigri süda sees.
G Em
Mul kõik on õed ja vennad, kes seal metsa sees.
G Em
Mul terves metsas ainult sugulased need,
G Em
mul ainsaks vaenlaseks on loodud inime.

C D G
∴ Sest et olen tiigrikutsu ja ma ei karda kedagi. ∴ ∴

Lisa 8 "Vaba päev" noot

Vaba päev

CD2 fonogramm nr 11 Airi Liiva

1 C F C G
 Vis-kan hoo - ga... nur - ka ko - ti... tä - na koo - li ma ei läel

5 C F C G
 Mii - jon mõ - tet... sa - da soo - vi... käes on va - ba päev!

9 C F C G
 Vis - kan hoo - ga... nur - ka ko - ti... tä - na tren - ni ma ei läel

To Coda

13 Am⁷ Dm⁷ G C
 Tu - hat... tun - net... küm - me käi - ku... käes on va - ba päev!

17 G C F C G
 Sõb - rad tar - vis ü - le lu - ge - da... on - ni - dest va - ja lä - bi pu - ge - da...

21 C F G 1. G
 Naab - ri ai - as rin - gi hii - li - da... ko - du - töö - dest va - ja vii - li - da... Hoo - vi - des - se sis - se

26 C F C G C
 põi - ga - ta... val - jul hää - lel kõi - ki hõi - ga - ta... Suu - re len - nu - hoo - ga kü - ku - da...

31 F G 2. G C
 sii - a - sin - na kii - retl i - ku - da... Ae - da - dest va - ja ü - le ro - ni - da...

36 F C G C
 sa - la - kee - les vaik - selt so - ni - da... Kuu - ri - uk - sest sis - se muu - ki - da...

Da Capo al Coda

40 F G G C
 kül - ma li - mo - naa - di pruu - ki - da... Käes on va - ba päev!

Lisa 9 "Suvi" noot

SUVI
Muusika Esko Koivumies, eestikeelsed sõnad Reet Linna

Lõbusalt
Refrään = kõik

Päi - ke - ne pais - tab ja loo - dus lok - kab, kät - te
jõud - nud su - vi. (su - vi) Loo - ke - ne löö - rib ja
õu kõik rök - kab, kät - te jõud - nud su - vi.
1. O - li kar - va - müü - si - aeg ju - ba am - mu - li - ma ot - sas,
hi - gi voo - las o - ja - na. Saa - pad o - lid vaik - sed ja
kin - dad o - lid au - kus, pük - si - sää - red põl - vi - nt.

Lõpp

142

Am E7
Siid va - jus kat - ki, kui mel - sas tant - sis jän - ku,
Am E7 Am
ü - le jõe e - nam ei saand, kus - kil han - ge all a - ga
E7 Em Dm7 D C7
ka - ru - ott veel tuk - kus, e - ga tead - nud ke - da - gi tal

Refrään: Päikene paistab ...

- Mõnikord külmataat meil vingerpussi mängis, ahju taha ajas kõik. Uksed pani kinni ja olime kui vangis, koolitunnid ära jäid. Mõni meist jäi grippi, ei aidanud siin miski, nohu vaevas nädalaid. Meelest läksid talveroõmud, nagu polekski neid olnud, kuni tuli kevad, päästis meid!

Refrään: Päikene paistab ...

Millised tegemised sind suvel ootavad?

Lisa 10 "Ilus lõpp" noot

54

Ilus lõpp

Tekst ja muusika: Triin Arak
(29. juuli 2006, Pärnu)

C Dm⁷ G /B C /E F C Gsus⁴ G /B C Dm⁷
I-ga hea a-si saab üks-kord ot-sa, i-gal heal as-jal on lõpp. Pä-rast, kui i-ga hea

11 G /B C /E Dm⁷ Gm⁷ C F/D C/E F /G C Am⁷ Dm⁷
a-si on ot-sas, i-lus on mõ-tel-da, et: ehk ku-na-gi — koh-tu-me veel, ehk üks-kord taas

22 G⁷ C F/D C/E F /G C Am⁷ Dm⁷ G⁷ C
ris-tu-vad teed, kui hom-me-päev — jäl-le sind näen, siis rõõ-must ma kok-ku löön käed!

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Helli-Tiiu Piirikivi,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose Peedu kooli kevadkontsert (loov-praktilise lõputöö kirjalik osa), mille juhendaja on Hedi-Kai Pai, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Helli-Tiiu Piirikivi

09.05.2019